

Projekt

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR VII/.../2024
RADY GMINY W POŁAJEWIE**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Połajewo na lata 2025 - 2027**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465), art.4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust 2 i 3 ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) Rada Gminy w Połajewie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Połajewo na lata 2025 - 2027, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Połajewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr VII/.../2024
Rady Gminy w Połajewie
z dnia 30 grudnia 2024 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Połajewo na lata 2025-2027**

Połajewo, grudzień 2024

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

I. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu przez mieszkańców Gminy Połajewo.

II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych oraz cele możliwe do osiągnięcia.

III. Ocena czynników wpływających na realizację zadań - analiza SWOT.

IV. Zadania oraz wskaźniki realizacji zadań zaplanowanych na lata 2025-2027.

V. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań.

VI. Koordynowanie zadań Programu.

VII. Finansowanie zadań Programu.

VIII. Monitoring i ewaluacja.

IX. Podstawy prawne w realizacji działań z przedmiotowego zakresu.

X. Materiały źródłowe.

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Połajewo na lata 2025-2027 (Gminny Program) jest odpowiedzią na zapisy ustawowe określające zadania samorządu gminnego w tym obszarze. Program został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) oraz w oparciu o cel operacyjny numer 2 – Profilaktyka uzależnień Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), w którym określono zadania służące jego realizacji w obszarach uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz od występowania określonych typów zachowań (uzależnienia behawioralne). Gminny Program stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Połajewo na lata 2023-2030”.¹

U podstaw współczesnego systemu regulacji leży założenie, że alkohol nie jest takim samym artykułem jak inne i nie podlega zasadom wolnego rynku. W związku z tym, ustawowym obowiązkiem samorządu gminy jest realizacja polityki ograniczania dostępności alkoholu.

We wszystkich krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególny i tym samym nie podlega regułom wolnego rynku. Handel alkoholem jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest przede wszystkim samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez uchwały określające liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych.

Od 2022 roku elementem działań edukacyjnych i profilaktycznych prowadzonych w ramach gminnych programów jest także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Zadania gmin w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom są zadaniami własnymi, a samorząd ma wskazane ustawowo źródła finansowania tych zadań. Są to dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i mogą być wykorzystywane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego (ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w ramach Gminnego Programu i nie mogą być przeznaczane na inne cele. Oznacza to, że finansowanie zadań z musi mieć ścisły związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym i tylko

¹ *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Połajewo na lata 2023-2030.*

takie zadania mogą być wpisane do gminnych programów.

Dodatkowo ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz.U. poz. 1492, z późn. zm.), wprowadziła opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. „małpek”. Opłaty te stanowią w 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych i 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia i mają wskazany cel ustawowy.

Zgodnie z art. 9.3 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, „Gmina przeznacza środki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”. Oznacza to, że środki te mogą być wykorzystywane wyłącznie na realizację zadań związanych z alkoholem, a ich przeznaczanie musi być uzasadnione potrzebą realizacji lokalnej polityki międzysektorowej.

W odniesieniu do alkoholu w zakresie działań samorządu gminnego wyróżnia się dwa rodzaje dostępności: ekonomiczną, która rozumiana jest jako relacja między ceną alkoholu a dochodami konsumentów oraz fizyczną określającą gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich rozmieszczeniem na terenie gminy oraz czasem otwarcia placówki handlującej alkoholem. W ramach ograniczania dostępności alkoholu ustawodawca wprowadził regulacje centralne, wynikające wprost z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulacje lokalne, wprowadzane przez samorząd.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027 jest odpowiedzią na występujące w społeczności Gminy Połajewo problemy związane ze spożywaniem alkoholu, narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi. Oparty jest na analizie potrzeb związanych z niwelowaniem wymienionych problemów, uwzględnia zasoby i środki, którymi Gmina dysponuje.

Program uwzględnia również działania dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży nocnej napojów alkoholowych.

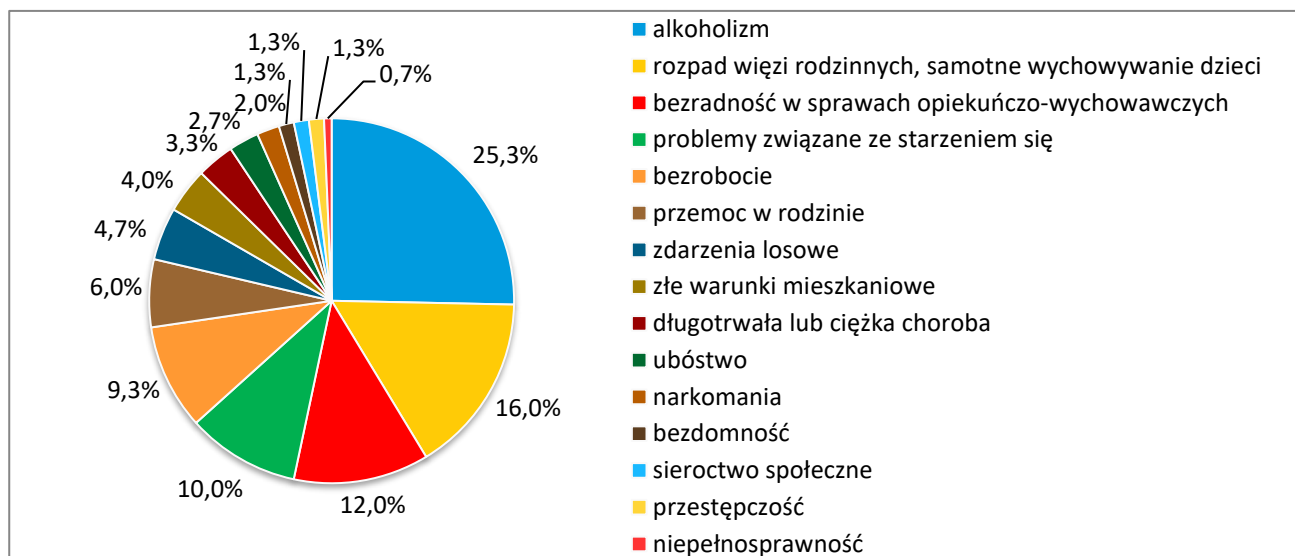
I. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu przez mieszkańców Gminy Połajewo.

Podstawą do nakreślenia kierunków działań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Połajewo na lata 2025-2027 jest bieżąca diagnoza oparta na danych uzyskanych w badaniach problemów społecznych uzyskanych od podmiotów podległych Gminie oraz od podmiotów, z zasobów których korzysta Gmina w zakresie realizacji zadań wynikających z niniejszego, Gminnego Programu. Dla zdiagnozowania sytuacji natury społecznej oraz prawnej jakie spowodowało spożywanie alkoholu i narkotyków w Gminie, w tabelach ujęto działania prowadzone w latach 2021-2023, daje to możliwość uzyskania dynamiki procesu oraz zaplanowania działań na lata 2025-2027.

1. Ludność Gminy.

Rok	2021	2022	2023
Ludność ogółem	6182	6146	6085

Problemy najczęściej dotykające mieszkańców Gminy Połajewo²

² Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Połajewo na lata 2023-2030.

2. Uchwały i zarządzenia oraz działania podmiotów i placówek realizujących działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Połajewo określa Uchwała NR XXV/222/2018 Rady Gminy Połajewo z dnia 28 czerwca 2018 r.

Limit ten wynosi:

1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia:

- a) poza miejscem sprzedaży - 21 zezwoleń,
- b) w miejscu sprzedaży - 4 zezwolenia.

2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia:

- a) poza miejscem sprzedaży - 16 zezwoleń,
- b) w miejscu sprzedaży - 4 zezwolenia.

3) powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia:

- a) poza miejscem sprzedaży - 19 zezwoleń,
- b) w miejscu sprzedaży - 4 zezwolenia.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy ustalono dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 12, a poza miejscem sprzedaży: 56.

Tabela 1. Liczba niewykorzystanych, pozostających poza obiegiem prawnym zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Rok	2021	2022	2023
Liczba limitowanych uchwałą Rady Gminy zezwoleń ogółem	68	68	68
Liczba wydanych przedsiębiorcom zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych	58	58	56
Liczba niewykorzystanych zezwoleń	10	10	12

Wysokie liczby niewykorzystanych, pozostających poza obiegiem prawnym zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych **zaświadcza o dużej dostępności alkoholu w Gminie.**

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlujących napojami alkoholowymi, potwierdzona pisemnym oświadczeniem przedsiębiorców, złożonym w Gminie do 31 stycznia 2023 roku wyniosła **5 509 494,40 zł** i jest o **224 215,82 zł wyższa**, niż w roku 2022. Jest to duży wzrost i **potwierdza rosnącą dostępność alkoholu w Gminie.**

Tabela 2. Wartość sprzedanego alkoholu w latach 2021-2023 ogółem oraz kwota przypadająca na jednego statystycznego mieszkańca Gminy.

Rok	2021	2022	2023
Wartość sprzedanego alkoholu w PLN	5 285 278,58 zł	5 509 447,40 zł	5 509 494,40 zł
Liczba mieszkańców Gminy w latach 2021-2023	6182	6146	6085
Wartość sprzedanego alkoholu na jednego statystycznego mieszkańca Gminy w PLN	854,94 zł	896,42 zł	905,42 zł

Wzrost wartości sprzedanego alkoholu przekłada się na wzrost kwoty, którą statystyczny mieszkaniec Gminy Połajewo przeznaczą na zakup alkoholu. Kwota ta wzrosła o 50,48 zł.

Liczba osób w Gminie Połajewo przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych jest bardzo mała, w 2023 roku wyniosła **300 osób**. Z dyrektyw Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinno przypadać od **1000-1500 osób**. W Gminie Połajewo jest to 3 do 5 razy więcej. Badania i praktyka wyraźnie wskazują, że skrupulatna kontrola dostępności alkoholu może zmniejszyć ilość problemów alkoholowych i poprawiać jakość życia mieszkańców danego obszaru³.

Tabela 3. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2019-2021.

Rok	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców Gminy w poszczególnych latach	6182	6014	6005
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie	22	22	20
Liczba mieszkańców Gminy przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych	281	279	304

³ Problemy związane z dostępnością alkoholu - środowiskowe metody zapobiegania, Świat Problemów 2001,4.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Połajewie istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy na terenie gminy odgrywa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W latach 2021-2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Połajewie objął wsparciem z powodu problemów związanych ze spożywaniem alkoholu 21 rodzin. Jednocześnie w tym samym przedziale czasowym z powodu przemocy w rodzinie, udzielał pomocy 29 rodzinom. Nie świadczył natomiast wsparcia w związku z narkomanią z powodu braku potrzeb w tym zakresie (brak zgłoszeń).

Ośrodek był również odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy. W latach 2021-2023 założono 29 „Niebieskich Kart” i realizowano działania związane z procedurą NK.

Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.

W działającym w gminie Punkcie konsultacyjnym usługi świadczy specjalista terapii uzależnień. Punkt konsultacyjny udziela porad, konsultacji i wsparcia w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Punkt konsultacyjny działa w zakresie:

- wsparcia psychologicznego i konsultacji oraz poradnictwa;
- przeciwdziałania przemocy domowej;
- problemów alkoholowych oraz związanych z innymi środkami psychoaktywnymi;
- wsparcia rodzin osób z problemem uzależnień;
- udziela konsultacji dla prac socjalnych, pedagogów szkolnych i nauczycieli.

Tabela 4. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.

Rok	2021	2022	2023
liczba porad ogółem	183	181	171
liczba porad udzielonych osobom z problemem alkoholowym	29	11	23

liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym	12	22	7
liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy w rodzinie	15	15	7
liczba porad udzielonym osobom stosującym przemoc w rodzinie	5	6	8

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Połajewie świadczy pracę socjalną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji. Celem świadczonej przez tut. ośrodek pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osób i rodzin oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych. Ponadto praca socjalna prowadzona jest poprzez udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych oraz poradnictwo dotyczące udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe. Rodzinom udzielano pomocy w postaci zasiłków okresowych, celowych, stałych, finansowanie pobytu w domach pomocy społecznej, schroniskach dla bezdomnych oraz pomocy w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, pomoc z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Tabela 5. Pomoc udzielana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Połajewie.

Rok	2022	2023	2024 do końca listopada
Liczba rodzin objętych pomocą, w tym liczba rodzin korzystających z:	69	70	58
· świadczenia niepieniężne:	20	30	26
· świadczenia npieniężne:	49	40	32
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	2	5	3

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań.

Tabela 6. Informacja na temat procedury Niebieskie Karty.

Rok	2022	2023	2024 do końca listopada
Liczba wszczętych nowych procedur Niebieskie Karty	10	12	14
Liczba wszczętych nowych procedur Niebieskie Karty w rodzinie z problemem alkoholowym	7	9	4

Placówki oświatowe w Gminie.

W latach 2021-2023 programami rekomendowanymi w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego z obszaru profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży realizowano następujące programy:

- Spójrz inaczej,
- Przyjaciele Zippiego,
- Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej,
- Unplugged,
- Edu Lyke,
- Sensolyke.

Realizowano warsztaty profilaktyczne w zakresie problemów alkoholowych, związanych z narkomania i uzależnieniami behawioralnymi. Metody prowadzenia warsztatów: studium przypadku, ożywiona dyskusja, gra symulacyjna, psychodrama, praca w podgrupach, prezentacje, projekty oraz zadanie realizowane indywidualnie i zespołowo, burze mózgów, mapy myślowe.

Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie.

W latach 2021-2023 na terenie gminy Połajewo stwierdzono przestępstwa. Dane na temat przestępstw popełnionych w związku z alkoholem lub/i narkotykami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2021-2023.

Kategoria przestępstwa	liczba przestępstw stwierdzonych	liczba sprawców nieletnich	2021	2022	2023
Przestępstwa ogółem	194	0	45	80	69

w tym:					
- przestępstwa drogowe	4	0	1	1	2
- prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości	18	0	5	11	2
- przestępstwa przeciwko ustawie o narkomanii	14	0	6	2	6

Skala przestępczości na terenie gminy Połajewo utrzymuje się na umiarkowanym poziomie. Występują przestępstwa, które są szczególnie uciążliwe społecznie, takie jak kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości czy przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jednak ich ilość jest bardzo niska. W ramach utrzymania poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy Połajewo Posterunek Policji wraz z funkcjonariuszami KPP Czarnków stoi na straży porządku publicznego i robi wszystko, aby powyższa statystyka nie uległa powiększeniu, wręcz dąży do tego, by zagrożenia te zminimalizować.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych poprzez, zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawne, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Organizuje wyjazdy na kolonie z programem socjoterapeutycznym. Wyjazdy dotyczą zajęć socjoterapeutycznych, kierowane są do dzieci z rodzin dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcją, szczególnie problemem alkoholowym, mających na celu zmianę zaburzonych zachowań.

Tabela 8. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania	2021	2022	2023
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:			
- liczba przyjętych wniosków	7	8	12
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia	7	3	11
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych sądowych	3	1	2
- liczba skierowanych do sądu wniosków o	0	0	0

zobowiązanie do leczenia odwykowego			
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:			
- liczba zaplanowanych kontroli	1	1	1
- liczba przeprowadzonych kontroli	1	1	1
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:			
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	9	3	6
Udział członków komisji w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy domowej.	2	0	0

II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych oraz cele możliwe do osiągnięcia.

Tabela 9. Lista aktualnych problemów występujących w Gminie w kontekście problemów alkoholowych i przemocy.

Problemy wynikające z diagnozy	Cele możliwe do osiągnięcia
Liberalny stosunek rodziców do spożywania alkoholu przez dzieci	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez dzieci. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie możliwości udziału rodziców w warsztatach w zakresie utrzymania abstynencji przez dzieci. - Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych dla rodziców i dzieci nt. skutków spożywania w młodym wieku alkoholu.
Duża liczba osób dorosłych spożywających alkohol w sposób ryzykowny.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby osób dorosłych spożywających alkohol w sposób ryzykowny. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie odpowiedniej ilości programów dla osób dorosłych spożywających alkohol w sposób ryzykowny. - Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych nt. skutków spożywania alkoholu w sposób ryzykowny.
Szkody zdrowotne i rozwojowe	<u>Cel główny:</u>

u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	Ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zwiększenie dostępności pomocy socjoterapeutycznej u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zdobyć lub zwiększyć kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym. - Poprawa relacji między rodzicami/opiekunami a dzieckiem.
Niewystarczający poziom wiedzy wśród sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu.	<u>Cel główny:</u> - Zwiększenie poziomu wiedzy w grupie sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu. <u>Cel szczegółowy:</u> - Zapewnienie dostępu sprzedawcom handlującym alkoholem do szkoleń na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu.
Duża łatwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie.	<u>Cel główny:</u> - Zwiększenie poziomu wiedzy w grupie sprzedawców napojów alkoholowych na temat konsekwencji sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie dostępu sprzedawcom handlującym alkoholem do szkoleń na temat konsekwencji sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim. - Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych nt. skutków spożywania alkoholu w sposób ryzykowny
Występowanie zjawiska zakłócania porządku publicznego wywoływanego przez osoby będące pod wpływem alkoholu	<u>Cel główny:</u> Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy w rejonach, w których najczęściej gromadzą się osoby nietrzeźwe. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa, szczególnie w rejonach zagrożonych.
Interwencje z powodu przemy domowej, do której dochodzi pod	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemy domowej.

wpływem alkoholu	<u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej dla osób dorosłych doznających przemocy. - Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. - Zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc. - Zwiększenie kompetencji członków grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc domowej.
Stwierdzone osoby kierujące pojazdami, w tym poruszających się rowerem pod wpływem alkoholu	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków kierowania pojazdami, w tym jazdy rowerem pod wpływem alkoholu. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie dostępu kierowcom do szkoleń oraz materiałów edukacyjnych w zakresie wpływu alkoholu na bezpieczeństw prowadzenia pojazdu. - Zapewnienie udziału kierowców w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa na drogach.

III. Ocena czynników wpływających na realizację zadań - analiza SWOT.

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów działań w pracach nad Gminnym Programem była analiza SWOT, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań. Zaproponowane cele spełniają warunki SWOT, są konkretne, mierzalne, realistyczne i zapewniające terminowość wykonania zadań. Wyniki analizy są następujące:

Tabela 10. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- Stabilny dostęp do środków finansowych pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków pochodzących z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek. - Profesjonalna kadra zaangażowana w działania w zakresie rozwiązywania	- Brak powszechnej wiedzy na temat szkodliwości spożywania alkoholu - Niewystarczająca liczba specjalistów z zakresu socjoterapii w placówkach dla dzieci i młodzieży - Deficyt placówek zajmujących się diagnozowaniem i terapią dzieci z FASD. - Duża dostępność napojów alkoholowych

problemów uzależnień i przemocy domowej. - Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (GOPS, posterunek policji, placówki oświatowe).	w handlu. - Utrzymujące się duże spożycie alkoholu przez młodzież, w tym szczególnie przez dziewczęta. - Wzrost spożycia alkoholu przez osoby pełnoletnie. - Społeczne przyzwolenie dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie. - Negatywne wzory spożywania alkoholu w rodzinach.
Szanse	Zagrożenia
- Realizacja profesjonalnych, o udowodnionej naukowo skuteczności programów profilaktycznych, zgodnie z celem operacyjnym nr 2 Narodowego Programu Zdrowia. - Kampanie społeczne na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie. - Zwiększająca się świadomość zagrożeń związanych z uzależnieniami. - Wdrażanie programów edukacyjnych dla rodziców i opiekunów zwiększających ich kompetencje wychowawcze w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	- Społeczne przyzwolenie na nadużywanie napojów alkoholowych (tolerancja na zachowania alkoholowe). - Funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy wynikające z braku rzetelnej wiedzy na temat działania i szkodliwości alkoholu, środków zmieniających świadomość. - Mało efektywna procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.

IV. Zadania oraz wskaźniki realizacji zadań zaplanowanych na lata 2025-2027.

Zadania programu realizowane będą w następujących obszarach:

1. Zadania wskazane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 41.1).

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w ramach podnoszenia jakości oferty psychologicznej zgodnie z założeniami NPZ

	Zadanie	Wskaźniki
1	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Połajewie dla osób z problemami uzależnień.	- liczba porad
2	Realizacja programów w zakresie rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.	- liczba osób biorących udział w programach

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w ramach zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie o których mowa w NPZ.

	Zadanie	Wskaźniki
1	Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej osobom współuzależnionym dorosłym i dzieciom oraz osobom z problemem przemocy w rodzinie.	- liczba porad
2	Organizowanie dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych problemami uzależnień i przemocą w rodzinie różnych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym.	- liczba dzieci i młodzieży - liczba form wypoczynku z programami socjoterapeutycznymi
3.	Kontynuacja działań świetlic środowiskowych w Połajewie, Młynkowie, Boruszynie i Tarnówku.	- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach

4.	Przygotowanie i upowszechnianie informacji nt. lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym, w szczególności z problemem przemocy w rodzinie.	- liczba materiałów informacyjnych

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, związanych z narkomanią i uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, w ramach profilaktyki uniwersalnej o której mowa w NPZ.

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych na terenie szkół w Gminie Połajewo.	- liczba programów rekomendowanych - liczba uczestniczących w programach: - uczniów - rodziców - nauczycieli
2.	Realizacja warsztatów przeznaczonych dla rodziców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz edukacja w zakresie szkód związanych ze spożywaniem alkoholu przez dzieci i młodzież.	- liczba programów - liczba rodziców uczestniczących w programach
3.	Realizacja innych niż rekomendowane, wartościowych programów i zajęć, w tym programu profilaktyczno-edukacyjnego w zakresie FASD.	-liczba programów rekomendowanych - liczba uczestniczących w programach: - uczniów
4.	Realizacja programów profilaktycznych z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów.	- liczba programów - liczba uczniów - liczba rodziców uczestniczących w programach
5.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (GKRPA, pracownicy GOPS, ZI, przedsiębiorcy handlujący napojami alkoholowymi, katedra pedagogiczna, strażacy, sołtysi, seniorzy, trzeźwiejący alkoholicy).	- liczba szkoleń - liczba uczestników szkoleń
6.	Finansowanie szkoleń dla pracowników punktu konsultacyjnego w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.	- liczba szkoleń - liczba uczestników szkoleń

6.	Podnoszenie kompetencji sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych.	- liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi
7.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych uwzględniających zajęcia sportowe dla uczniów w oparciu o zasoby gminne.	- liczba zrealizowanych programów - ilość osób uczestniczących w programach
8.	Kolportaż materiałów edukacyjnych (książki, ulotki, plakaty, broszury itp.) w zakresie problematyki alkoholowej i przemocy w rodzinie na terenie Gminy.	- szacunkowa liczba odbiorców działań
9.	Programy prewencyjne dotyczących zapobiegania problemom alkoholowym wśród dzieci i młodzieży realizowane we współpracy z policją.	- liczba programów - liczba uczestników

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust 1 i art. 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego zgodnie z założeniami NPZ.

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ (ograniczenia dotyczące reklamy i promocji napojów alkoholowych).	- liczba interwencji
2.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.15 (osoby objęte zakazem sprzedaży, podawania napojów alkoholowych).	- liczba podjętych interwencji z art. 15
3.	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwoleń.	- liczba przeprowadzonych kontroli

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:	- liczba przyjętych wniosków - liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego - liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych - liczba wniosków skierowanych do sądu
2.	Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z założeniami NPZ w tym:	- liczba zaplanowanych kontroli - liczba przeprowadzonych kontroli
3.	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:	- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
4.	Udział członków komisji w pracach grup diagnostyczno-pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej	- liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych z udziałem członka GKRPA

2. Zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia (cele operacyjne 3.1.3).

Są to zadania regulacyjne, zapewniające skuteczne egzekwowanie przepisów, prowadzące do stopniowego zmniejszanie dostępności fizycznej alkoholu, a tym samym ograniczające szkody wynikające z używania alkoholu. Alkohol „odpowiada” w 100% za takie komplikacje zdrowotne jak zaburzenia psychiczne i behawioralne związane z alkoholem, zatrucia, alkoholową marskość wątroby, choroby serca i nowotwory. Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele wyników dokumentujących silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego.

Konsumpcja alkoholu związana jest również z zakłóceniami porządku publicznego i przemocą w rodzinie. Jest wiele badań, które pokazują, że dostępność alkoholu ma kluczowe znaczenie dla wielkości konsumpcji. **Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku⁴.** Dostępność ma więc znaczący wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei na rozpowszechnienie problemów

3. J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.*

społecznych.

Z analizy danych zebranych na potrzeby konstruowania niniejszego Programu wynika, że dostępność w Gminie Połajewo jest duża. Powołując się na zapis art. 12 ust.7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁵ zasugerowano działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu.

3. Sugerowane działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu w Gminie Połajewo.

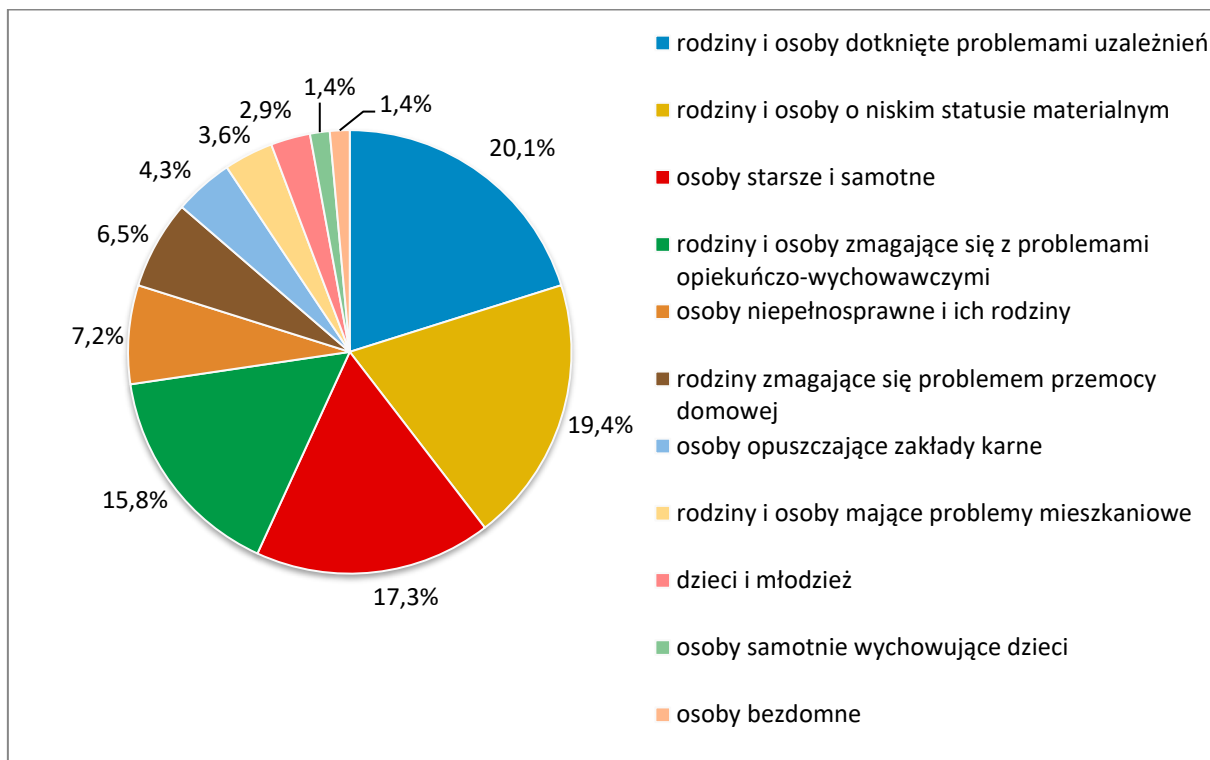
- a) Obniżenie liczby uchwalonych zezwoleń do liczby realnie wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom.
- b) Analiza kwoty, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu mieszkańcy Gminy Połajewo - im wyższa kwota, tym większa dostępność alkoholu i większe szkody społeczne.
- c) Zwiększenie odległości punktów sprzedaży napojów alkoholowych od obiektów chronionych.

4. Uzasadnienie potrzeby konieczności ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie Połajewo przedstawiają poniższe wskaźniki związane z negatywnymi skutkami spożywania alkoholu:

- a) Wzrastające, wysokie wartości sprzedanego alkoholu ogółem: w 2021 – **5 285 279 zł.**; w roku 2022 – **5 509 447 zł.**; w roku 2023 – **5 509 494 zł.** Wysoka kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu mieszkańcy Gminy: w 2021 - **855 zł.**; w 2022 – **897 zł.**; w 2023 – **905 zł.**
- b) Wysokie liczby niewykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, niewykorzystane zezwolenia wskazują na zwiększanie dostępności alkoholu;
- c) Niekorzystna liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych;
- d) Przyzwolenie społeczne na sposoby „zdobywania” alkoholu przez dzieci i młodzież;
- e) Wzrost liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez ich dzieci;
- f) Duży procent osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny;
- g) Zachowania agresywne wśród młodzieży, zarówno w domu rodzinnym jak i w szkole;
- h) Sprzedawcy niekontrolujący wieku wszystkich młodych klientów i sprzedający alkohol nieletnim.

4. Art. 12, ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazania: „Maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży nocnej napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”

Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym na potrzeby konstruowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Połajewo na lata 2023-2030 potwierdzają, że **najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (20%)**.

V. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Policja – Rewir dzielnicowy w Połajewie.
4. Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Gminny Ośrodek Kultury.
6. Przychodnie Lekarskie.
7. Szkoły na terenie Gminy.
8. Świetlice środowiskowe.
9. Właściciele sklepów zajmujący się sprzedażą napojów alkoholowych na terenie gminy.
10. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
11. Sąd Rodzinny w Trzciance.

W gminie, poza Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Połajewie, działają 4 placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – świetlice środowiskowe w Połajewie, Młynkowie i w Boruszynie. Oferują wsparcie dzienne w zakresie organizacji czasu wolnego, zajęć socjoterapeutycznych oraz dożywianie.

Podmioty udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy Gminy Połajewo

Nazwa i adres instytucji	Zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance, ul. Mickiewicza 50, 64-980 Trzcianka	Zakres oferowanych usług: realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kategoria klienta: mieszkańcy powiatu
Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Trzciance, ul. Mickiewicza 50, 64-980 Trzcianka	Zakres oferowanych usług: pomoc prawna, mediacyjna, psychologiczna, pomoc tłumacza języka obcego, migowego i tłumacza przewodnika, pomoc materialną w zakresie łagodzenia skutków przestępstwa. Kategoria klienta: osoby pokrzywdzone przestępstwem (w tym przemocą domową) i ich rodziny, świadkowie przestępstw
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Trzciance, os. Słowackiego 24, 64-980 Trzcianka	Zakres oferowanych usług: pomoc psychologiczna, psychoterapeutyczna, socjalna, pedagogiczna oraz prawna. Kategoria klienta: osoby i rodziny w kryzysie, osoby uzależnione i ich rodziny, ofiary i sprawcy przemocy.
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Piła, ul. Rydygiera 23, 64-920 Piła	Zakres oferowanych usług: schronienie, poradnictwo prawne, psychologiczne i pedagogiczne. Kategoria klienta: osoby doświadczające przemocy, z problemami wychowawczymi, rodzinnymi, dotknięte uzależnieniami.
Schronisko dla Osób bezdomnych „Markot” w Rożnowicach, Rożnowice 33, 64-610 Rogoźno	Zakres oferowanych usług: całodobowy pobyt, wyżywienie, odzież, środki higieny, praca socjalna, w tym motywowanie do podjęcia zatrudnienia i terapii odwykowej, pomoc w

	rozwiązywaniu problemu bezdomności. Kategoria klienta: osoby w kryzysie bezdomności.
Schronisko dla Osób Bezdomnych „Markot” w Poznaniu, Borówki 8, 61-304 Poznań	Zakres oferowanych usług: całodobowy pobyt, wyżywienie, odzież, środki higieny, praca socjalna, w tym motywowanie do podjęcia zatrudnienia i terapii odwykowej, pomoc w rozwiązywaniu problemu bezdomności. Kategoria klienta: osoby w kryzysie bezdomności
Schronisko dla Osób Bezdomnych „Markot” w Gościejewie, Gościejewo 52a, 64-610 Rogoźno	Zakres oferowanych usług: całodobowy pobyt, wyżywienie, odzież, środki higieny, praca socjalna, w tym motywowanie do podjęcia zatrudnienia i terapii odwykowej, pomoc w rozwiązywaniu problemu bezdomności. Kategoria klienta: osoby w kryzysie bezdomności
Schronisko dla bezdomnych mężczyzn Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu w Pile, ul. Długosza 33, 64-920 Piła	Zakres oferowanych usług: całodobowy pobyt, wyżywienie, odzież, środki higieny, praca socjalna, w tym motywowanie do podjęcia zatrudnienia i terapii odwykowej, pomoc w rozwiązywaniu problemu bezdomności. Kategoria klienta: osoby w kryzysie bezdomności
Schronisko dla Bezdomnych Kobiet „Markot” w Poznaniu, ul. Starołęcka 36/38, 61-361 Poznań	Zakres oferowanych usług: całodobowy pobyt, wyżywienie, odzież, środki higieny, praca socjalna, w tym motywowanie do podjęcia zatrudnienia i terapii odwykowej, pomoc w rozwiązywaniu problemu bezdomności. Kategoria klienta: osoby w kryzysie bezdomności

VI. Koordynowanie zadań Programu.

Realizacja zadań Gminnego Programu koordynowana jest przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połajewie.

VII. Finansowanie zadań Programu.

1. Zadania przewidziane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2025-2027 finansowane będą ze środków

pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Za uczestnictwo w pracach Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie otrzymywać będą wynagrodzenie kwartalne w wysokości:

- 18% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszanego Rozporządzeniem Rady Ministrów na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
- w przypadku zmiany podstawy naliczenia, nowa kwota obowiązywać będzie od 1-go następnego miesiąca po opublikowaniu wynagrodzenia stanowiącego podstawę naliczenia,
- za czynności związane z działalnością komisji, a realizowane poza terenem gminy, członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej.

VIII. Monitoring i ewaluacja.

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie Połajewo, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu. Wyżej wymieniony monitoring będzie przeprowadzony poprzez:

- a) zbieranie danych szacunkowych, statystycznych, ankietowych,
- b) analizę uzyskanych danych,
- c) wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi założenia Programu na terenie Gminy,
- d) prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniami, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych,
- e) gromadzenie i analizę danych na temat problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- f) opracowanie wniosków oraz priorytetów na dalsze lata.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu, w ramach monitorowania i badania problematyki, o której mowa w NPZ.

IX. Podstawy prawne w realizacji działań z przedmiotowego zakresu.

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
4. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. Program przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie w Gminie Połajewo na lata 2022-2024.
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

X. Materiały źródłowe

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Połajewo na lata 2023-2030.
2. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn; Fundacja ETOH; Warszawa 2010.
3. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2024 roku; KCPU, Warszawa 2023.
4. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, Warszawa 2021.
5. J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr VII/.../2024 Rady Gminy w Połajewie z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Połajewo na lata 2025 – 2027.

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce, jako jedne z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają też na całą populację.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Połajewo na lata 2025-2027 jest odpowiedzią na zapisy ustawowe określające zadania samorządu gminnego w tym obszarze. Program został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) oraz w oparciu o cel operacyjny numer 2 – Profilaktyka uzależnień Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), w którym określono zadania służące jego realizacji w obszarach uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz od występowania określonych typów zachowań (uzależnienia behawioralne).